

T. C.
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ
FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI UYGULAMA YÖNERGESİ

SENATO KARARI

19.11.2025

2025/26-18

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- (1) Bu yönergenin amacı, Malatya Turgut Özal Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen akademik ve proje çalışmaları sonucu ortaya çıkan buluşlar ve/veya diğer fikri ürünlere ait sınai mülkiyet haklarının korunması ve ticarileştirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu yönerge, Malatya Turgut Özal bünyesinde üretilen ulusal ve uluslararası patent, faydalı model, tasarım ve marka, know-how ve diğer fikri ürünler ile bunların hak sahipliği, korunması, ticarileştirilmesi ve gelir paylaşımına ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu yönerge; 10.01.2017 tarih 29944 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “6769 Nolu Sınai Mülkiyet Kanunu”na, 05.12.1951 tarih ve 7981 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “5846 Nolu Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu”na, 06.11.1981 tarih ve 17506 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu”na, 24.04.2017 tarih ve 30047 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik”e ve 29.09.2017 tarihli 30195 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik”e dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Araştırma:** Herhangi bir ürün, hizmet, süreç ya da ekonomik değer içeren bir fikrin geliştirilmesini mümkün kılacak ya da ilerletecek bilginin üretilmesi için yapılan deneysel ve uygulamalı çalışmaları,
- b) **Araştırmacı:** Üniversite kaynaklarını kullanan ve Üniversite’de araştırma görevi icra eden ya da harici destekleyici ve sponsorlar tarafından finanse edilenler de dâhil olmak üzere başka bir şekilde Üniversite tarafından yürütülen araştırma projelerine katılan, Üniversitenin öğretim elemanları, üniversite öğrencileri, üniversitenin diğer personeli ile tüm konuk araştırmacıları,
- c) **Araştırma Anlaşması:** Araştırmacıların Üniversite, diğer kamu kurum/kuruluşlar ve üçüncü taraflarla yaptıkları araştırma, hizmet, gizlilik, iş birliği, araştırma ve geliştirme, materyal transferi, danışmanlık vb. anlaşmaları,
- ç) **Araştırma Merkezleri:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi ile ortak çalışmalar yapan kamu veya özel araştırma merkezlerini,

- d) **Araştırma Projesi:** Kamu destekli Ar-Ge projeleri, Ar-Ge projeleri, uluslararası Ar-Ge projeleri ve diğer projeleri,
- **Kamu Destekli Ar-Ge Projeleri:** Üniversite araştırmacılarının araştırma-geliştirme faaliyetleri amacıyla yer aldığı projenin toplam bedelinin, tamamının ya da bir kısmının kamu desteklerinden (Avrupa Birliği Proje hibe destekleri dahil) karşılandığı projeleri,
  - **Araştırma-Geliştirme Projeleri:** Üniversite araştırmacılarının araştırma-geliştirme faaliyetleri amacıyla yer aldığı projenin toplam bedelinin, tamamının ya da bir kısmının üçüncü taraflar tarafından ödendiği ve/veya Üniversite'nin söz konusu proje sözleşmesine taraf olduğu projeleri,
  - **Uluslararası Ar-Ge Projeleri:** Üniversite araştırmacılarının araştırma-geliştirme faaliyetleri amacıyla yer aldığı projenin toplam bedelinin, tamamının ya da bir kısmının uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından karşılandığı projeleri,
  - **Diğer Projeler:** Üniversite araştırmacılarının üçüncü taraflar ile gerçekleştirdikleri danışmanlık projeleri dâhil olmak üzere kamu destekli Ar-Ge, uluslararası Ar-Ge projeleri dışındaki diğer projeleri,
- e) **Buluş:** Daha önce yazılı veya sözlü olarak ya da uygulanarak kamuoyuna açıklanmamış olan, bir soruna teknik çözüm getirerek tekniğin bilinen durumunu aşan veya katkıda bulunan dünyada yeni ve sanayiye uygulanabilir herhangi bir özgün fikir ve/veya bilimsel araştırma sonucunu,
- f) **Buluşçu:** Sınai mülkiyet hakkının oluşturulmasına katkıda bulunan üniversite çalışanları ile araştırmaya katılan ve/veya araştırma yapan diğer kişileri,
- g) **Buluş Bildirimi:** Buluşa ait teknik/detay bilgilerin yer aldığı ve buluş sahibinin yazılı olarak yaptığı bildirimini,
- ğ) **Buluş Değerlendirme Formu:** Buluş bildiriminin yapıldığı formu,
- h) **Fikri Ürün:** Yazılım ve diğer tüm eser türleri dâhil olmak üzere buluşlar, yeni teknolojiler, geliştirmeler, iyileştirmeler, yeni materyaller, bileşenler, süreçler ve diğer bütün araştırma sonuçları ve maddi araştırma çıktıları,
- ı) **Hizmet Buluşu:** Üniversitede ifa etmekle yükümlü olduğu faaliyeti gereği gerçekleştirdiği ya da büyük ölçüde Üniversitenin altyapısına ve çalışmalarına dayanarak, iş ilişkisi sırasında yaptığı ve patent veya faydalı modelle korunabilir nitelikte olan buluşu,
- i) **Serbest Buluş:** Öğretim elemanı tarafından meydana getirilmekle birlikte hizmet buluşunun dışında kalan diğer buluşu,
- j) **Gelir Payı:** Üniversitenin elde ettiği gelirden buluşçulara dağıtılan tutarı,
- k) **Know-How:** Bir üründen ya da yöntemden en kolay ve en verimli biçimde yararlanmayı sağlayan bilgi veya ticari sırrı,
- l) **Sınai Mülkiyet:** Marka, coğrafi işaret, patent, faydalı model, tasarımı
- m) **Teknoloji Transfer Ofisi (TTO):** Malatya Turgut Özal Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Koordinatörlüğü,
- n) **Ticarileştirme:** Fikrî ürünlerin üçüncü taraflara kısmen veya tamamen devri, basit veya tam ruhsat olmak üzere lisanslanması veya şirket kurularak fikrî ürünlerin üretimi, satışı, pazarlanması vb. amaçlarla üçüncü taraflarla yapılacak her türlü ortaklık ve/veya iş birliği ve/veya yatırım anlaşmaları veya iç kullanım yoluyla veya şirketleşme veya kuruluş şirkete yatırım alma aracılığıyla, fikrî ürünler üzerinden gelir, lisans bedeli, kâr ve/veya fayda elde etmek amacıyla her türlü kullanımını,
- o) **Üniversite Kaynağı:** Doğrudan veya dolaylı olarak Üniversite tarafından sağlanan, nakdi destek, ekipman, sarf malzemeleri, laboratuvar, atölye ve insan kaynakları dâhil olmak üzere her türlü kaynağı,

- ö) **Üçüncü Taraf:** Araştırmacıların, proje geliştirilmesi, buluşun değerlendirilmesi ve desteklenmesi, buluşa ait sınai mülkiyet haklarının ticarileştirilmesi ve bunlarla sınırlı olmayan amaçların gerçekleştirilmesi için temas halinde oldukları ve/veya iş birliği yaptıkları kişi, kurum ve kuruluşları,
- p) **Rektör:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi Rektörünü,
- r) **Üniversite:** Malatya Turgut Özal Üniversitesini,
- s) **Üniversite Senatosu:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi Senatosunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

- Madde 5-** (1) Araştırmacıların, Üniversite kaynağını kullanılarak yaptıkları bilimsel araştırma ve çalışmalar sonucu ortaya çıkan her türlü buluş üzerindeki hak Üniversiteye aittir.
- (2) Üniversitenin hak sahipliği talebinde bulunduğu sınai hakların korunmasına dair yapılan başvurularda; araştırmacı buluş sahibi, Üniversite ise başvuru sahibi olarak yer alır.
- (3) Üniversitenin hak sahipliği talebinde bulunmadığı buluşlarla ilgili araştırmacının hakkı saklıdır.
- (4) Araştırmacıların, kamu kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerle yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşlar üzerindeki sınai hak sahipliğinin belirlenmesinde, (ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla) sözleşme/protokol hükümleri esas alınır.
- (5) Üniversite, Ar-Ge projeleri kapsamında ortaya çıkan buluşlara ortak olma ve lisans bedeli talep etme hakkına sahiptir.
- (6) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projeler kapsamında yapılan çalışmalar sonucu ortaya çıkan buluşlar, proje sorumlusu tarafından destek sağlayan kamu kurum ve kuruluşu ile Üniversiteye bildirilmek zorundadır.
- (7) Araştırmacıların, Üniversite kaynakları kullanılmaksızın alanları dışında herhangi bir buluş gerçekleştirmeleri durumunda, sınai mülkiyet hak sahipliği kendilerine aittir.
- (8) Üniversite'ye ait know-how'un herhangi bir projede kullanılabilmesi için sözleşme düzenlenmesi zorunludur. Düzenlenecek sözleşme ile lisans bedeli veya ilgili proje bütçesinin %25'inden az olmamak üzere belirlenecek kullanım bedeli alınır.
- (9) Üniversite dışına görevlendirilen araştırmacı, görevlendirildiği kurumda yaptığı çalışmalar sonucu ortaya çıkan buluşa ait bildirimleri görevlendirildiği kuruma yapar. Buluşla ilgili herhangi bir patent başvurusu yapılırsa, patent başvurusuna ait bilgiler, araştırmacının görevlendirildiği kurum veya araştırmacı tarafından gizlilik ihlali oluşturmayacak şekilde Üniversiteye bildirilir.
- (10) Üniversite dışına görevlendirilen araştırmacı, Üniversite'ye ait bir fikri hakkı kullanarak görevlendirildiği kurumda buluşun iyileştirilmesi/geliştirilmesi için bir projeye dâhil olması durumunda, Üniversite'ye bilgi vermekle yükümlüdür. Gerektiği durumlarda Üniversite'nin, know-how için lisans bedeli talep etme hakkı saklıdır.
- (11) Üniversite tarafından, başka bir kurumda misafir araştırmacı, proje ortağı veya yardımcı araştırmacı vb. olarak görevlendirilen araştırmacıların faaliyetleri sonucu ortaya çıkan sınai ürünler üzerindeki haklar, Üniversite ile diğer kurum arasında yapılacak bir sözleşme/protokol ile belirlenir.
- (12) Bu yönerge kapsamında yapılan araştırma, geliştirilme faaliyetleri ile ilgili bütün işlemlerde araştırmacı ve süreçle ilgili diğer tarafların gizliliğe riayet etmesi esastır.
- (13) Millî güvenlik açısından önem taşıyan buluşlar (gizli patent) hakkında Sınai Mülkiyet Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bildirim Yükümlülüğü, Hak Sahipliği ve Ticarileştirme

Bildirim Yükümlülüğü

- Madde 6-** (1) Üniversitede yapılan bilimsel çalışma ve araştırmalar sonucu gerçekleştirilen buluşlar, buluşçu tarafından geciktirilmeksizin ve yazılı olarak TTO'ya bildirilir.
- (2) Buluş bildiriminde; buluşun konusu, teknik problem, bu problemin çözümü ve buluşun nasıl gerçekleştirilmiş olduğu açıklanır. Buluşun daha iyi açıklanması bakımından varsa gerekli diğer bilgi ve belgeler de buluş bildirimine eklenir.
- (3) Buluş, birden çok kişi tarafından gerçekleştirilmiş ise, buluş bildirimi birlikte yapılabilir. Yapılacak bildirimde buluş sahiplerinin adları ve buluş üzerindeki katkı payları belirtilir. Katkı payları belirtilmemişse, katkı paylarının eşit olduğu kabul edilir.
- (4) Buluş bildirimi TTO tarafından kayıt altına alınır.
- (5) TTO, buluş bildiriminde eksiklik tespit etmesi durumunda, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren üç ay içinde, buluş sahibine eksikliklerin giderilmesi için bildirimde bulunur. Aksi takdirde buluş bildiriminin usulüne uygun olarak yapıldığı kabul edilir.
- (6) Buluş sahibi, tespit edilen eksiklikleri, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde giderir. Aksi takdirde, buluş bildiriminin usulüne uygun yapılmadığı kabul edilir. Bu durumda buluş bildiriminin yeniden yapılması gerekir.
- (7) Buluş bildirimleri kabul edildikten sonra, TTO tarafından yenilik ve patentlenebilirlik ön araştırması yapılır.
- (8) Ön araştırması olumlu sonuçlanan başvurular Üniversite Yönetim Kurulu onayına sunulur.

Hak Sahipliği

- Madde 7-** (1) Buluş üzerinde Üniversite tarafından verilen hak sahipliği kararının, buluş bildiriminin usulüne uygun olarak TTO'ya ulaştığı tarihten itibaren altı ay içerisinde sonuçlandırılması ve buluş sahibine yazılı olarak bildirilmesi gerekir.
- (2) TTO, hak sahipliği kararının, buluş sahibine bildirim tarihinden itibaren altı ay içerisinde patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.
- (3) Üniversite, kendisine bildiri yapılan buluş veya başvurulara ilişkin değerlendirmede, hak sahipliği kararıyla birlikte buluşun gizli tutulması yönünde karar alabilir. Bu karar gerekçeleriyle birlikte buluş sahibine bildirilir.
- (4) Buluş sahibi, hak sahipliğine ilişkin kararın kendisine bildirim tarihinden itibaren iki ay içerisinde buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek hak sahipliği kararına karşı itiraz edebilir. Yapılan itiraz hakkında, Üniversite tarafından iki ay içerisinde karar verilmemesi halinde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.
- (5) Üniversite, patent başvurusu veya patent hakkından vazgeçer ise öncelikle buluş sahibine başvuru veya patent hakkını üç ay içerisinde devralmasını teklif eder. Buluş sahibinin teklifi kabul etmesi durumunda buluş üzerindeki haklar bedelsiz devredilerek buluşla ilgili gerekli olan belgeler teslim edilir. Üniversite, başvuru veya patent hakkını buluş sahibine devretmesi durumunda kullanma hakkını uygun bir bedel karşılığında saklı tutabilir. Buluş sahibinin teklifi kabul etmemesi durumunda patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversiteye ait olur.
- (6) Bildirim yapılmaksızın patent başvurusu yapılmışsa, buluş sahibi tarafından bir ay içerisinde Üniversiteye bilgi verilir. Bu durumda Üniversite iki ay içerisinde başvurunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesi ve işlem görmesi için ilgili kurumlar nezdinde girişimlerde bulunur. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

Ticarileştirme

Madde 8- (1) Buluşla ilgili ticarileştirme stratejisi Üniversite tarafından belirlenir. Belirlenen stratejinin uygulanmasından TTO sorumludur.

(2) TTO aracılığıyla yapılan ve araştırmacıların taraf olduğu sözleşmeler uyarınca yürütülen projeler kapsamında ortaya çıkan buluşlar üzerindeki haklar sözleşmeyle düzenlenir. Üniversite, elde edilen patent ve buluşlar ile ilgili olarak üretim ve satış yapabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Tarafların Yükümlülükleri**

Araştırmacıların Yükümlülükleri

Madde 9- (1) Araştırmacılar, üçüncü taraflar ile yapacakları araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ilişkin olarak TTO'nun koordinasyonunda "Araştırma Anlaşması" yapmakla yükümlüdürler. Araştırmacılar, görevlendirilmedikleri sürece Üniversite adına üçüncü taraflar ile Araştırma Anlaşması yapamazlar.

(2) Araştırmacılar, araştırma sonuçlarından elde ettikleri buluşları geciktirmeksizin "Buluş Değerlendirme Formu" ile TTO'ya bildirirler.

(3) Araştırmacılar, buluş üzerinde hak sahipliği kararı verilmeden ve/veya sınai mülkiyet hakkı için koruma başvurusu yapılmadan önce, buluşla ilgili sınai mülkiyet haklarını tehlikeye sokacak her türlü açıklama, yayın, sunum vb. faaliyetlerden kaçınacaklarını kabul ederler.

(4) Araştırmacılar, buluş değerlendirme formunda verdikleri bilgilerin doğru ve eksiksiz olduğunu ve ihtiyaç duyulan her türlü ek bilgi ve belgeyi geciktirmeksizin vermeyi kabul ederler.

(5) Araştırmacıların yükümlülükleri, Üniversitede görev yaptıkları sürece devam eder. Ancak, Üniversitede görev yaptıkları süre içinde gerçekleştirilen sınai hakların korunmasına yönelik başvuru ve tescillere ilişkin yükümlülükler görevin sona ermesinden sonra da devam eder.

Üniversitenin Yükümlülükleri

Madde 10- (1) Üniversite, araştırmacıların araştırma-geliştirme faaliyetlerinin sonuçlarını yayınlama, dağıtma ve yayma hakkını destekler ve teşvik eder.

(2) Üniversite, hak sahipliği talebinde bulunduğu buluşlarla ilgili patent/faydalı model/tasarım başvurusu yapar.

(3) Üniversite, sınai hakların korunması, bu hakların kamu yararına aykırı kullanımının engellenmesi ve gizli nitelikteki bilgi ve belgelerin saklı tutulması için gerekli tedbirleri alır.

(4) Hizmet buluşu kapsamında olan buluşların ilgili sınai hakların korunma ve ticarileştirilme giderleri Üniversite tarafından karşılanır. Diğer kurum ve kuruluşlarla ortak yürütülen projelerde, sınai hakların korunma ve ticarileştirilme giderlerinin nasıl karşılanacağı sözleşme ile belirlenerek Üniversite buluşa olan katkısı oranında giderleri karşılar.

Teknoloji Transfer Ofisinin Yükümlülükleri

Madde 11- (1) Üniversitenin hak sahipliği talebinde bulunduğu buluşlarla ilgili; sınai hakların korunmasına ilişkin başvuruları, bu hakların ticarileştirilmesi ve lisans/devir sözleşmelerine konu edilmesi için gerekli çalışmaları yapmak.

(2) Sınai hakların korunması ve ticarileştirilmesi ile ilgili tüm faaliyetlerde Üniversite ve araştırmacıların hak, itibar ve çıkarlarını korumak.

(3) Sınai mülkiyet haklarının korunma ve ticarileştirme süreçleri ile ilgili talep edilmesi durumunda görüş bildirmek.

(4) Üniversitenin hak sahibi olduğu sınai mülkiyet haklarının üçüncü taraflar tarafından kullanımı denetlemek ve hukuka aykırı kullanımını engellemek.

- (5) Sınai hakların korunması ve ticarileştirilmesi sürecinde düzenlenecek tüm sözleşme tasarılarını hazırlamak, onaya sunmak, imzalanmış sözleşmelerin uygulamasını takip etmek.
- (6) Araştırma Anlaşmaları ile ilgili sözleşme tasarılarını hazırlamak, onaya sunmak, imzalanmış sözleşmelerin uygulamasını takip etmek.
- (7) Araştırmacıların yönerge kapsamında yapacakları faaliyetleri ile ilgili yükümlülüklerini takip etmek ve bildirimleri yapmak.
- (8) TTO, yükümlülüklerinin yerine getirilmesinden Üniversiteye karşı sorumludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Mali Hükümler

Gelir Kaydı ve Dağıtımı

Madde 12- (1) Üniversitenin hak sahibi olduğu patent, faydalı model ve tasarımların kullanılması, lisanslanması, devri veya diğer yollarla ticarileştirilmesinden elde edilen gelirler Üniversitenin ilgili hesabına aktarılır.

(2) Buluşların ticarileştirme faaliyetleri sonucunda, buluşun lisanslanmasından ya da devrinden elde edilecek gelir, ilgili Buluşçu(lar) ve Üniversite arasında TTO Yürütme Kurulunca önerilir ve Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenir.

(3) Üniversitenin hak sahibi olduğu patent ve faydalı modelden elde edilen ticari gelirin paylaşımı, Üniversite ile buluşçular arasında düzenlenecek sözleşme ile belirlenir. Elde edilen gelirden buluşçulara dağıtılacak pay gelirin 1/4'ünden az olamaz.

(4) Üniversitenin hak sahibi olduğu tasarımlardan elde edilen gelirin paylaşımı, tasarımcıya en az yarısı verilecek şekilde TTO Yürütme Kurulunca önerilir ve Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenir.

(5) Sınai mülkiyet haklarından elde edilen gelirin; hak sahibi, buluşçu ve TTO payı ayrıldıktan sonra kalan kısım Üniversite bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Bu tutar Üniversitenin öncelikle araştırma-geliştirme ve buluşların başvuru, tescil ve ticarileştirilmesine ilişkin faaliyetlerdeki harcamalar için kullanılır.

ALTINCI BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

Madde 13- (1) Bu yönerge Malatya Turgut Özal Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14- (1) Bu yönerge hükümlerini Malatya Turgut Özal Üniversitesi Rektörü yürütür.